

punkt, der udtages, saa miste de alle grundlovs- mæssige Rettigheder, de borgelige Friheder, Retten til Repræsentation osv. De tabe hele deres Grundlov. Det er dog aabenbart, at det er en Grundlovsforandring, og jeg kan ikke berolige mig, som den foregaaende Taler, dermed, at der her kun er Tale om et lille District, thi ved Principsspørgsmaal kan det ikke komme i Betragtning, om Districtet er stort eller lille. At det ikke kan komme til at influere paa Grundlovens Talbestemmelser, som der er bleven sagt, er jo en Tilfældighed.

Jeg troer altsaa, det er af stor Vigtighed, at vi ikke komme ind paa den her foreslaaede Bane. Det er jo ganske vist, at det er nemmere, at denne Sags Ordning skeer ved Lov, men Nemheden kan ikke være afgjørende i et saadant Spørgsmaal, og dernæst maa man lægge Mærke til, at den anden Vej netop nu ikke vil være saa overordentlig vanskelig. Der er jo nemlig en Grundlovsforandring paa Bane, og derved kan dette Forhold paa den letteste Maade ordnes. Det forekommer mig endog ogsaa, at det kan ordnes aldeles stiltiende derunder, idet det nemlig, saaledes som Grundlovsforandringsforslaget er affattet, forekommer mig, at det ligger ligefrem derunder. Idet nemlig Forfatningen af 18de November 1863, der omfatter dette District, ophæves, og man i dens Sted sætter Grundloven af 1849 revideret, optages efter min Formening derved dette District uden Videre under Grundloven af 5te Juni 1849. Jeg troer altsaa, at den statsretlige Incorporation bør vi tage ud af dette Lovforslag, og scrubsætte, at den finder Sted ved Grundlovsforandringen. Derimod fordrer — hvad jeg vil kalde den privatretlige Incorporation — det er ganske vist et meget lidt correct Udtryk, men jeg kan i dette Dødblik ikke finde noget bedre — utvivlsomt en Lov. Denne Lov kan ikke komme istand, inden Grundlovsforandringen er foregaaet, saa, hvis man gaar ind paa min Betragtningssmaade, vil det blive nødvendigt ialtsaa at knytte en Betingelse til de øvrige Paragrapher, men det vil jo kunne skee uden stort Besvær. Det, jeg lægger Vægt paa, er altsaa, at man ikke ved simpel Lov kan udvide Grundloven til Districter, der ikke tidligere have hørt under Grundloven, fordi man,

naar man kan udvide Grundloven ved simpel Lov, da ogsaa maa kunne udtage fra den ved simpel Lov, og saa bliver den Bestemmelse, at en Grundlovsforandring udtrækker meget strenge Betingelser, aldeles illusorisk.

Høgsbro: Det undrer mig, at det ærede Medlem, der nu talte, ikke har lagt Mærke til, at det, han siger, der ikke burde skee uden en Grundlovsforandring, allerede er skeet, idet Enclaverne, der hørte til Kongeriget, ere afstaaede uden Grundlovsforandring, uden Lov, ja uden at Rigsdagens Samthkke paa nogen Maade er erhvervet. Det har ogsaa for mig staaet som tvivlsomt, hvorvidt man kunde afstaae nogen Deel af Kongeriget, uden at Rigsdagens Samthkke var givet, men jeg har troet, at efterat den Paragraph, som har staaet i Grundloven, er udgaaet, hvori det hedder: „Dog kan Kongen ikke uden Rigsdagens Samthkke afstaae nogen Deel af Landet“, og er gaaet over i Fællesforfatningen, kunde Grundloven ikke længere omfatte saadanne Tilfælde. Med Hensyn til det samme Spørgsmaal foreligger jo igrønt ogsaa § 3 i Grundlovsindskrænkningen, men da den kun bestemmer, at „hvad der for Tiden henhører under Kongerigets verdslige eller geistlige Administration, kun ved Lov kan henlægges under nogen anden Statsdeel“, og ikke taler om dets Henlæggelse under en anden Stat, troer jeg heller ikke, at den kan paaberaabes som Hjæmmel for, at man for Tiden skulde behøve Rigsdagens Samthkke til at afflaae en Deel af Landet. Det er idetmindste de Grunde, hvorfor jeg, sjøndt Repræsentant for Enclaverne, ikke har troet tidligere at burde reise dette Spørgsmaal.

Hvad det foreliggende Lovudkast angaaer, da kan jeg ikke andet end i det Hele taget tiltræde det. Det har navnlig glædet mig at see, at 7 af de Sogne, som ere bleverne adskilte fra Hertugdømmet Slesvig, skulde indlemmes i Veile og ikke i Ribe Amt. De høre efter deres naturlige Forhold og Forbindelser langt rigtigere til Veile Amt. Jeg vil haabe, at hvad der i Motiverne, deels til dette og deels til det andet Lovudkast, vi iaf den skulde behandle, er stillet i Udsigt, at det ottende Sogn tilligemed de 4 dertil hørende Sogne af Ribe